

Heliga Trefaldighets Dag eller Missionsdagen: Sök sambanden!

Första årgångens läsningar på Heliga Trefaldighets Dag är djupt förankrade i det judiska folkets bekännelse till en enda Gud. Den första texten, från Femte Mosebok, utgörs av den judiska trosbekännelsen, Shema, som kanske är den enda dogmen inom judendomen. Det är en viktig klangbotten att ha med sig som predikant denna dag. Den kristna kyrkans bekännelse till en tre-enig Gud får sin näring ur den judiska bekännelsen. Det handlar inte om ett nytt Gudsbegrepp utan om kontinuitet.

När Petrus – enligt episteltexten från apostlagärningarnas andra kapitel – talar om Jesu uppståndelse, söker han på alla sätt knyta den till den judiska kontext som för Jesus var så självklar. Även om Petrus tal innehåller anspråk på att Jesus är Messias sker det inte i polemisk ton. Petrus söker samband.

När jag läser Petrus tal går mina tankar till ett citat i samtalsdokumentet ”Guds Vägar”. Det är överrabbinen i Stockholm 1914–51, Marcus Ehrenpreis, som skriver:

Det finns i varje religion, bortom allt som kan förklaras, ett mysterium, en sista hemlighet, som förblir otillgänglig för utomstående. Vi, judar och kristna, kunna gå en lång sträcka tillsammans och tala med varandra, men förr eller senare komma vi fram till en stängd dörr, till vilken de kristna ha nyckeln, men vi ha den icke. När vi komma fram till denna stängda dörr, ha vi judar intet annat att göra än att böja oss i vördnad inför den och tåga. Vi begära och vänta – och detta är meningen med vårt samtal – att den kristna världen skall lära sig värda det mysterium, som utgör det djupaste i judisk religion, det som är svårt för utomstående att fatta och svårt för oss att förklara.

Samtalsdokumentet fortsätter och konstaterar:

Uttalandet gjordes av, och är en påminnelse om att kärnan i tron, både den judiska och den kristna, ytterst är en Guds hemlighet och även om den ödmjukhet judar och kristna borde känna inför detta Guds mysterium.

Kristendomens treenighetslära är just ett sådant mysterium. För många – och det behöver inte alls vara andra trosbekännare – är läran om treenigheten en gåta. Inte så få konfirmandlektioner har genom åren präglats av att kateketer har slagit knut på sig själva, för att göra paradoxen begriplig. Att närma sig läran om treenigheten med den ödmjukhet som Marcus Ehrenpreis ger uttryck för, skulle säkert skapa både mer respekt och mer nyfikenhet.

Det är också i den andan Jesus talar i söndagens evangelietext från Matteus. Även om texten har starka exklusivistiska drag är det ytterst himlens och jordens Gud som ensam känner hemligheten om sin egen identitet. De enda, enligt Jesus, som Gud uppenbarar denna gåta för, är de som är som barn.

Anders Göranson